

Сёнтёрү Ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухат

84-85 (7509-7510) №№ * Шамат кун, 2007 җулхи октябрён (юпа) 13-мёшё * Хакё ирёклё

Октябрён 14-мёшёнче – Ял хуҗаләх ёҗченёсен тата продукци тирпейлекен промышленноҗра ёҗлекенсен кунё

ЧАВАШ РЕСПУБЛИКИНЧИ ЯЛ ХУҖАЛАХЁН ХИСЕПЛЁ ЁҖЧЕНЁ-СЕМ, АГРОПРОМЫШЛЕННОҖ КОМПЛЕКСЁНЧЁ ЁҖЛЕКЕНСЕМ!
Сире профессия уявёпе – Ял хуҗаләх ёҗченёсен тата продукци тирпейлекен промышленноҗра ёҗлекенсен кунё ячёпе чёререн саламлатат.

Эсир хавар пурнаҗлакан ёҗшён ответләхә сирёп туйса тәрәтәр. Эсир тәрәшнине паян аграри секторёненчә паләрәмлә улшанусем пулса иртёсёҗ.

Республикара ял хуҗаләхё теллевлё аталанат – вильях-чёрлөх йышё үсет, сёне предприятисем йёркеленёсёҗ, ял тәрәхёсенчә ял хуҗаләх кооперативёсем ёҗлесёҗ. Отрасльте продукци туса илессипе Чаваш Ен Раҗсейре малтисенчен пёри.

Апат-симёҗпе продукци тирпейлекен промышленноҗра туса илекен продукци пахаләхне тата унан ассортиментне үстерессипе, сёне технологисене, пётём төнчери пахаләх шайён стандарчёсене ёҗе кёртессипе сине тәрса ёҗлесёҗ.

Республикара «Агропромышленность комплексне аталантарасси» пёсәк пёлтерёшлө наци проекчё активлә пурнаҗса кёрсе пырат. Раҗсей Федерацияён Ял хуҗаләх министрствини хакланипе Чаваш Ен уйрам сынсен хуҗаләхёсем валли җәмәлләтнә кредитсем парассипе малта шутланат, чылай пёсәк регионсем те ситеймёсёҗ. Тёрёссипе наци проектне пурнаҗлама республикари харпәр хайсен хуҗаләхне тытса пыракан 25 пин уйрам хуҗаләх хуҗшанат. Җакә вәл ял хуҗаләхён тәнәҗ аталанавёшён тата сынсен пурнаҗ условийёсем йёркеллө пулассишён пёсәк пёлтерёшлө.

Отрасль ёҗченёсемпе ветеранёсене куллен сине тәрса ёҗленёшён, хавхаланушан, хаваран тивёҗе туйнишён тата таван сёре чунтан юратнишён тав сәмахё калатат.

Пурса тата сирёп сывләх, ёҗре анәҗусем, телей тата тәнәҗләх сунатат!

Чаваш Республикин Президентчө Н. ФЕДОРОВ.

ХИСЕПЛЁ ЯЛ ЁҖЧЕНЁСЕМ!

Сире пурне те Ял хуҗаләхпө продукци тирпейлекен промышленноҗра ёҗлекенсен профессия кунёпө ашшан саламлатат.

Сёр – пирён пуянләх, пире тәрәнтарақанё. Вәл хайне юратакансене яланах пёсәк тухәҗса савантарат. Җанталак условийёсене пәхмасар, акса-лартса хаварна ял хуҗаләх культурисене пухса кёртес тесе хавартан килнине йалтаҗ таватар. Җәмәлах пулмарё пулин те, япәх мар тыр пул ситёнтерсе илтёмёр. Сёр улми анисем те пушанчёҗ. Унан тухәҗе иртнө сүлхинчен кая ан пултәр тесе хавартан килнине йалтаҗ турәр. Халё вара паҗча симёҗпе тымар симёҗе те уйран йёркеллө пултарса кёртес тесе тимлетёр.

Вильях-чёрлөх продукцине туса илессипе те, район малаллах каят. Кәҗалхи 9 уйәхра та аш, сёт иртнө сүлхи җак вәхәтринчен ытларах туса илтёмёр. Пирён паянхи теллевлө – малалла татах та үсёмлөрөх вәй хурасси. Ку вара йалтаҗ сирён тәрәшуләхартан килет. Тавах сире пархатарлө та ырма-кани ёҗсёршён, хаваран тивёҗсёре чун-чөре хушна лек пурнаҗланашан.

Ыран – Пукрав. Умра – сивё хёл кунёсем. Җакә пирён яваләхә татах та үстерме ыйтат. Продукци туса илессипе, вильях-чёрлөхё анәҗслә хёл каҗарассипе тиммелле. Ку телёшпе эсир малашне те хавартан килнине йалтаҗ пурнаҗласса, йивәрләхсене сёвтерсе, үсёмсем тавасса шанатат.

Пурне те сире сирёп сывләх, анәҗсу, вәрәм та телейлө кун-сүл сунатат, сёмийерсенчө килёшүле тату пурнаҗ хуҗалантар, сөтел җи яланах туләх пултәр.

Район пусләхё Ю. ИВАНОВ.

Сывләх сыхлавё

Амәшёсемпе ачисен сывләх керменё

Республикари перинальнәй центра амәшёсемпе ачаләхә хуҗтөлессипе патшаләх пулшавне үстерес теллевлө 2001 җулта туса хунә. Юлашки сүлсенчә вәл чәннипех те амәшөсемпе ачисен сывләх керменё пулса тәнә. Сакна Раҗсей Президентчө Владимир Путин Чаваш Енре пулнә чухне хай курса ёненнө.

Чаваш Республикин сывләхә сыхлас ёҗ тата социаллә аталану министрө Нина Сулонова сёршы пусләхне амәшөсемпе ачаләхә сыхлассипе республикара туса ирттерекен ёҗсем пирки каласа панә.

Пётём ёҗсене комплекслә туса пырасёҗ. Усёмсем те

сук мар. Вәхәт ситмесёрех ача суратасси 15 процент, абортсем тавасси чакнә, суралнә ачасем вилессин шайё пөчөкрөх. Ку кәртарту-сем кәҗалхи 7 уйәх итогёсемпе Европа кәртартавёсемпе шайлашуллә.

«Сывләх» наци проекчө килёшүллөн 2006-2007 җулсенчә республикана пётёмпе 1 миллиард тенкө ытла килнө. Травмотологин, ортопедин тата эндотропозированин федераллә центрне тунине шутласан вара ку сумма сүлталак вёҗленнө телө 4 миллиард тенкө ытла пулат.

Пёсәк пёлтерёшлө наци проектне пурнаҗа кёртнө сёре 42 муниципаллә меди-

цина учрежденийё хуҗшанат. 2006-2007 җулсенчә республикана 319,5 миллион тенкөлөх 787 диагностика оборудованиёпө тивёҗтернө.

Профилактика сине ытларах тимлөх уйәрәҗ. Иртнө сүл бюджет сферинчө ёҗлекен 16 пин сын ытла тата саван чухлө сын сывләхшан сиенлө производствәра вәй хуракансем диспансер тёрёслевёненчә пулнә. Кәҗал вара бюджет сферинчи 52 пин сын тата сывләхшан сиенлө производствәри 29 пин сын диспансеризаци витёр тухнә.

Патшаләх пусләхё перинальнәй центр ертүсипө Алла Самойловапа хәш-пёр кабинетсене кёрсе курнә.

Владимр Путин уйрәмах пулас амәшөсен тата ашшөсен шулөпө интересленсе паллашнә.

Сие юлнә хёрарамсемпе каласнә хыҗсән патшаләх пусләхё вәхәтсәр суралнә ачасене пәхса үстермелли инкубаторта пулнә. Ана хальхи сёне оборудованипө тивёҗтернө.

«Эпир хальхи вәхәтра наци проектне хуҗшанса туса ирттерекен пётём ёҗ вәл, – паләртнә В. Путин, – ыранхи анәҗсләхән никёснө хывакан кирпөч канә». Вәл саван пекех центр тивёҗтерекен җәмәлләхсемпе паллашнә, юлашки пилөк сүл хушшинчө тунә ситёнүсене пёсәк хак панә.

О. ИЛЬИНСКАЯ.

Суйлав умён

«Единая Россия» партия шанакансем ытларах

Октябрён 10-мёшёнчө «Левада-Центр» политика партияёсен рейтинген социологини телпөвөн итогёсене пёлтернө. «Интерфакс» пёлтернө тәрәх, социологсем паләртнә тәрәх декабрён 2-мёшёнчө Патшаләх Думин депутатчөсен суйлавне хуҗшанас кәмәллисенчен ытларахшө хайсен сассисене «Единая Россия» партияшөн пама хатёр.

Октябрён 5-10-мёшөсенчө «Левада-Центр» телпөв ирттернө. 1600 сыннан шу хәш-кәмәллне ыйтса пёлнө. Респондентсен 68 процентчө декабрён 2-мёшөнчө хайсен сассисене «Единая Россия» партияшөн парасса пёлтернө. «Единая Россия» партия

рейтингё иртнө уйәхрипө танлаштарсан 13 процент үснө. Сәмахран, сентябрь уйәхенчө хайсен сассисене уншан пама хатёр-рисем ыйтса пёлнисенчен 55 процентчө чухлө пулнә.

Иккёмөш вярәнта, иртнө уйәхри пекех, Раҗсей Федерацияёнчи Коммунистсен партияшө. Уншан сасласс текенсем иртнө уйәхра 18 процент пулнә пулсан, халё 15 процент.

«Левада-Центр» даннәйёсемпе җак тапхәртах ЛДПР рейтингё 11 процентран 6 процента җити, «Справедливая Россия» рейтингё 7 процентран 5 процента сити чакнә. Респондентсен 1-шөр процентчө де-

кабрён 2-мёшөнчө «Яблоко», СПС, «Патриоты России», «Демократическая партия России», «Партия мира и единства», «Партия социальной справедливости» партияшөнен саслаласса пёлтернө.

Раҗсей гражданёсен 63 процентчө РФ Президентчө Владимир Путин Патшаләх Думин депутатчөсен суйлавенчө «Единая Россия» партия суйлавсисен списокне ертсе пима килёшнине ку парти суйлавсёсен сассисене пухасси үсет тесе шутлат. Юрий Левада аналитика центрөн телпөвёсем тәрәх вёсенчен 35 процентчө ку партияшөн сасласс текенсен йышө паләрмаллах үсөссө шанат.

Чаваш Республикин Президентчөн Указё

2008 җулта Республика кунне ирттересси җинчен

Чаваш Республикин «Чаваш Республикин Патшаләх уявё җинчен» саккунёпө килёшүллөн, Чаваш Республикин муниципалитет тытамёсен социаллә пурнаҗса экономика аталанавне малалла хавхалантарас теллевлө җапла йышанатат:

1. 2008 җулта Республика кунне уявлассипе сыхәннә телпө мероприятисене Шупашкар хулинен, саван пекех социаллә пурнаҗса культура, инженери, транспорт инфрауитәмне аталантарас, ялсенчи строительствәна хәтләх пахаләхне сёклес енөпө пёсәк кәртартусем тунә Йёпреҗ тата Муркаш районёсенчө ирттерес.

2. Чаваш Республикин Министрсен Кабинечөн җапла тумалла:

2008 җулта Республика кунне хатёрленмелли тата ирттермелли мероприятисен планне, сав шутра чиклө леш енчи ханасене чөнсе инвестици форумё, саван пекех пётём Раҗсейри черетлө фестиваль тата халәх пултаруләхөн конкурсёсем ирттерессине хатёрлемелле тата җирёплетмелле;

Чаваш Республикин муниципалитет районёсемпе хула округёсен Республика кунне уявлассипе сыхәннә мероприятисене вёсен территорияненчө ирттермелли право сёнесе илмелли конкурс условийёсемпе килёшүллөн Йёпреҗ тата Муркаш районёсене ялсен общество инфрауитәмне аталантарма укса уйәрса памалла.

3. Вярәнти хай тытамләх органёсене 2008 җулта Республика кунне халалласа йалана көнө «Акатуй» уявсем, культурапа спорт мероприятиёсем йёркелеме сөнес.

4. Җак Указ ана официаллә майпа пичетлесе кәларнә кунран вәй кёрет.

Чаваш Республикин Президентчө Н. ФЕДОРОВ.

2007, юпа, 10, 88 №.

Министр интервью парать

Сәмах – М.В. Игнатёва

Республика министрөсем район хаҗачөн вулаканёсене хайсен ёҗсө-хөлө, юлашки вәхәтра пирён пурнаҗса пулса ирткен улшанусем пирки каласа парасёҗ. Паян редакци хәни – Чаваш Республикин Министрсен Кабинечөн Председателөн сүмө, ял хуҗаләх министрө М.В. ИГНАТЬЕВ. Пирён пурнаҗ условийёсем мөнле пуласси ытларах ял хуҗаләх аталанавёпө сыхәннә май шәпах вёсем җинчен сәмах хуҗкатрө вәл. Интервью 2-мөш страницәра пичетленет.

Официаллә

Суйлав ирттерме

Райхасатан паянхи номерён 3-4-мөш страниценчө РФ Патшаләх Думин тата вярәнти суйлавсене ирттерес телёшпө йышәннә документсене пичетлетпөр. Вәл шутра – суйлав участокёсене йёркелени җинчен калакан йышану. Районта пётёмпе 51 суйлав участокё пулат.

Патшаләх Думин депутатчөсен суйлавёпө пёрлөх депутатсен районтн Пухавне 1 № Октябрь тата 7 № Мән Сөнтёр округёсемпе икө депутат суйламалла. Саван пекех ял тәрәхёсен депутатсен Пухавёсен пилөк депутатне суйламалла. Җак ыйтусемпе йышәннә документсем те паянхи номерте пичетленёсёҗ.

Юбилей

Саламлатпәр

Муркаш районёнчи Шаптак-Муркаш ялөнчө пурәнәкан **Валентина Александровна АВДЕЕВА**нә юбилей ячөпө саламлатпәр. Җирёп сывләх, телей сунатпәр. Пур таванёнчен салам.

Ывәлөсем, пёрлө ёҗленисем, хуранташөсем, юлташөсем, пускилсем.

Юратнә аттеле аннене, кукаҗе тата кукамая – Муркашра пурәнәкан **Галина Александровна Галина**нә юбилей ячөпө саламлатпәр. Җирёп сывләх, вәрәм кун-сүл, иксёлми телей сунатпәр. Сирён ялан хавас кәмәл пултәр, пит-куҗарта сепөс кулә җисөтөр. Телейлө пуләр, утас сүләрсем такәр пулччәр.

Саламланөсем: икө хөрө, икө кёрүшө, икө мәнукө, тәхлачи, таванөсемпе сывәх җыннисем.